

Länsi-Saimaan kuntien rakennusvalvontojen yhteistyön edistämisen periaatepäätös

Tekninen lautakunta 15.05.2025 § 18

Valmistelija

Vt. kunnanjohtaja Tommy Vesterlund

Maankäyttö- ja rakentamislaki on lakannut ja uusi rakentamislaki on astunut voimaan 1.1.2025.

Lakiuudistuksen ja sen johdannaisena mahdollisien lupamäärien väheneminen on käynnistänyt keskustelua Länsi-Saimaan kuntien kesken rakennusvalvontojen yhteistyömahdollisuuksista. Lakiuudistuksen lisäksi myös lähivuosien eläköitymiset on luonut tarpeen miettiä tulevaisuutta. Tämän hetken tilanteessa jokaisella kunnalla on oma virassa oleva rakennustarkastaja. Lakiuudistus on luonut myös tarpeen uudistaa rakennusjärjestyksiä ja niiden osalta yhteistyötä on jo tehty ja tavoiteltu mahdollisimman yhtenäisiä kirjauksia.

Keskusteluja on käyty Lemmin, Taipalsaaren, Luumäen ja Savitaipaleen kuntien teknisien toimialojen kesken. Keskustelujen myötä on noussut vahva yhteinen näkemys alueellisen yhteistyön tarpeesta rakennusvalvonnan osalta. Yhteistyömalleista on noussut keskusteluun 2 vaihtoehtoa, vastuukuntamalli sekä sopimus viranomaistehtävän hoidosta.

Vastuukuntamalli

• Kuntalaki 51 § 1 mom

Kunnat voivat sopia, että tehtävä annetaan toisen kunnan hoidettavaksi yhden tai useamman kunnan puolesta. Tästä yhteistoiminnan muodosta käytettiin aiemmin yleisesti nimitystä isäntäkuntamalli. Nyt tehtävää muiden kuntien puolesta hoitavaa kuntaa kutsutaan laissa vastuukunnaksi.

Vuoden 1995 kuntalaista poiketen vastuukuntamalliin kuuluu aina kuntien yhteinen toimielin, joka käytännössä vastaa yhteistoiminnassa hoidettavan tehtävän järjestämisestä. Yhteinen toimielin on vastuukunnan organisaatioon kuuluva toimielin, joka hoitaa muiden sopijakuntien puolesta sopimuksessa tarkoitetut tehtävät.

Sopimus viranomaistehtävien hoitamisesta.

• Kuntalaki 54 §

Sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta

Kunnalle, kuntayhtymälle tai sen viranomaiselle laissa säädetty tehtävä, jossa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle, voidaan sopimuksella antaa virkavastuulla toisen kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hoidettavaksi.

Sopimukseen on otettava tarpeelliset määräykset ainakin tehtävän sisällöstä, tehtävän hoidon seurannasta, kustannusten perusteista ja jakautumisesta sekä sopimuksen voimassaolosta ja irtisanomisesta.

Käydyissä keskusteluissa, Länsi-Saimaan kuntien teknisien toimialojen yhtenäiseksi näkemykseksi nousi sopimus viranomaistehtävien hoitamisesta malli. Perusteluina mallin käyttöönotto on mahdollinen ennen alueellista ensimmäistä eläköitymistä 2026 alkuun mennessä, lautakuntatyöskentelyyn ei tule muutosta, pienempi kynnyks yhteistyön aloittamiselle sekä ketterämpi mahdollisille tulevaisuuden muutoksille. Seuraava mahdollinen eläköityminen olisi tiedossa vuonna 2027, jolloin viimeistään mallia olisi syytä tarkastella saatujen kokemusten perusteella.

Yhteistyö toteutuessaan vaatii hallintosääntömuutoksen jokaisessa kunnassa sekä sopimuksen viranomaistehtävien hoitamisesta. Nämä muutokset tuodaan myöhemmin päätöksentekoon.

Nyt tarkoituksena on tehdä periaatepäätös, että lähdetään tavoittelemaan Länsi-Saimaan kuntien kesken, rakennusvalvontojen syvempää yhteistyötä. Myönteisellä päätöksellä Länsi-Saimaan kuntien tekniset toimialat jatkaa asian valmistelua (mm. sopimussisältö, kulurakenne, ict-järjestelmät) Tarkoitus on myös konsultoida Kuntaliittoa aiheen tiimoilta sekä vastaavalla mallilla toimivia muita Suomen kuntia.

Esittelijä	Vt. kunnanjohtaja Tommy Vesterlund
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta kannattaa Länsi-Saimaan kuntien sopimus viranomaistehtävien hoitamisesta -yhteistyömallin edistämistä rakennusvalvontojen osalta. Tekninen lautakunta myös esittää edelleen kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi periaatepäätöstä yhteistyön edistämisestä Länsi-Saimaan kuntien rakennusvalvontojen kesken sopimus viranomaistehtävien hoidosta -mallilla.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 21.05.2025 § 124
87/00.01.00.00/2025

Esittelijä	Vt. kunnanjohtaja Tommy Vesterlund
Päätösehdotus	Kunnanhallitus hyväksyy teknisen lautakunnan ehdottaman yhteistyön edistämisen Länsi-Saimaan kuntien rakennusvalvontojen kesken sopimus viranomaistehtävien hoidosta -mallilla.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.